

Wprowadzenie do tematu seminarium

nt.: : **POLITYKA KLIMATYCZNA UNII EUROPEJSKIEJ. ANALIZA KORZYŚCI I KOSZTÓW**

Główne tematy (zagadnienia) do dyskusji:

1. Jak korzyści i koszty przeciwdziałania globalnym zmianom klimatycznym rozkładają się pomiędzy kraje bogatsze i uboższe?
2. W jakim stopniu cele w zakresie polityki klimatycznej w poszczególnych krajach są zgodne, a gdzie występują rozbieżności?
3. Jak należy ocenić podejmowane działania i plany w kontekście aktualnych problemów bezpieczeństwa światowego, w tym bezpieczeństwa dostaw nośników energii? Czy i w jakim zakresie nowa sytuacja geopolityczna po agresji Rosji na Ukrainę może zmienić podejście do celów polityki klimatycznej i strategii ich realizacji?

Krótką charakterystyka

Rosnąca świadomość wagi problemów klimatycznych znajduje bezpośrednie odzwierciedlenie w kolejnych propozycjach i już podejmowanych działaniach, formułowanych w poszczególnych krajach, na poziomie Unii Europejskiej czy globalnym (Porozumienie Paryskie), które za cel przyjmują przeciwdziałanie globalnym zmianom klimatycznym i zrównoważony – nie tylko w wymiarze ekologicznym – rozwój. Ze względu na skalę podejmowanych czy potrzebnych działań, mają one bardzo znaczny wpływ na gospodarki – w szczególności ich konkurencyjność oraz perspektywy wzrostu. Rodzi to pytania o zależności, jakie występują pomiędzy aktualnym poziomem rozwoju a oczekiwanymi konsekwencjami ekonomicznymi i społecznymi działań mających na celu ochronę klimatu – jak korzyści i koszty takich działań rozkładają się pomiędzy kraje bogatsze i uboższe? Jak należy ocenić podejmowane działania i plany w kontekście aktualnych problemów bezpieczeństwa światowego, w tym bezpieczeństwa dostaw nośników energii? W wymiarze europejskim, w sposób nieunikniony powstaje pytanie o globalną racjonalność takich działań w sytuacji, gdy wielu ważnych graczy globalnych (Chiny, Rosja, Indie i inne) deklaruje znacznie mniej ambitne niż UE cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, niezbędnej dla osiągnięcia neutralności klimatycznej zgodnie z celami Porozumienia Paryskiego. Nie można także przechodzić obojętnie, bez przynajmniej prób odpowiedzi, obok pytania, czy olbrzymim kosztem alternatywnym braku głębokiej transformacji energetycznej nie będzie znalezienie się w „technologicznym zaścianku” Europy, ze wszystkimi tego negatywnymi skutkami ekonomicznymi i społecznymi.

Radykalnie nowa sytuacja geopolityczna, która kształtuje się jako konsekwencja agresji Rosji na Ukrainę, rodzi jednocześnie fundamentalne pytanie, czy i w jakim zakresie dążenie do uniezależniania się (a przynajmniej zmniejszenia zależności) od dostaw węglowodorowych nośników energii pierwotnej z Rosji powinno skutkować przyspieszeniem zielonej transformacji energetycznej. Odpowiedź pozytywna na to pytanie rodziłaby kolejne ważne pytanie o rolę gazu, energii atomowej, a być może także węgla i w przyszłości wodoru, jako nośników niezbędnych do zapewnienia stabilności produkcji i mocy w systemie elektroenergetycznym z dominacją w przyszłości źródeł odnawialnych. Wreszcie, w strategii zielonej transformacji energetyki i całej gospodarki niezmiennie znaczącą rolę odgrywa wzrost energoefektywności (sprawności procesów przemiany energii pierwotnej w finalną) oraz energooszczędności (zwłaszcza w zakresie wykorzystania energii cieplnej).